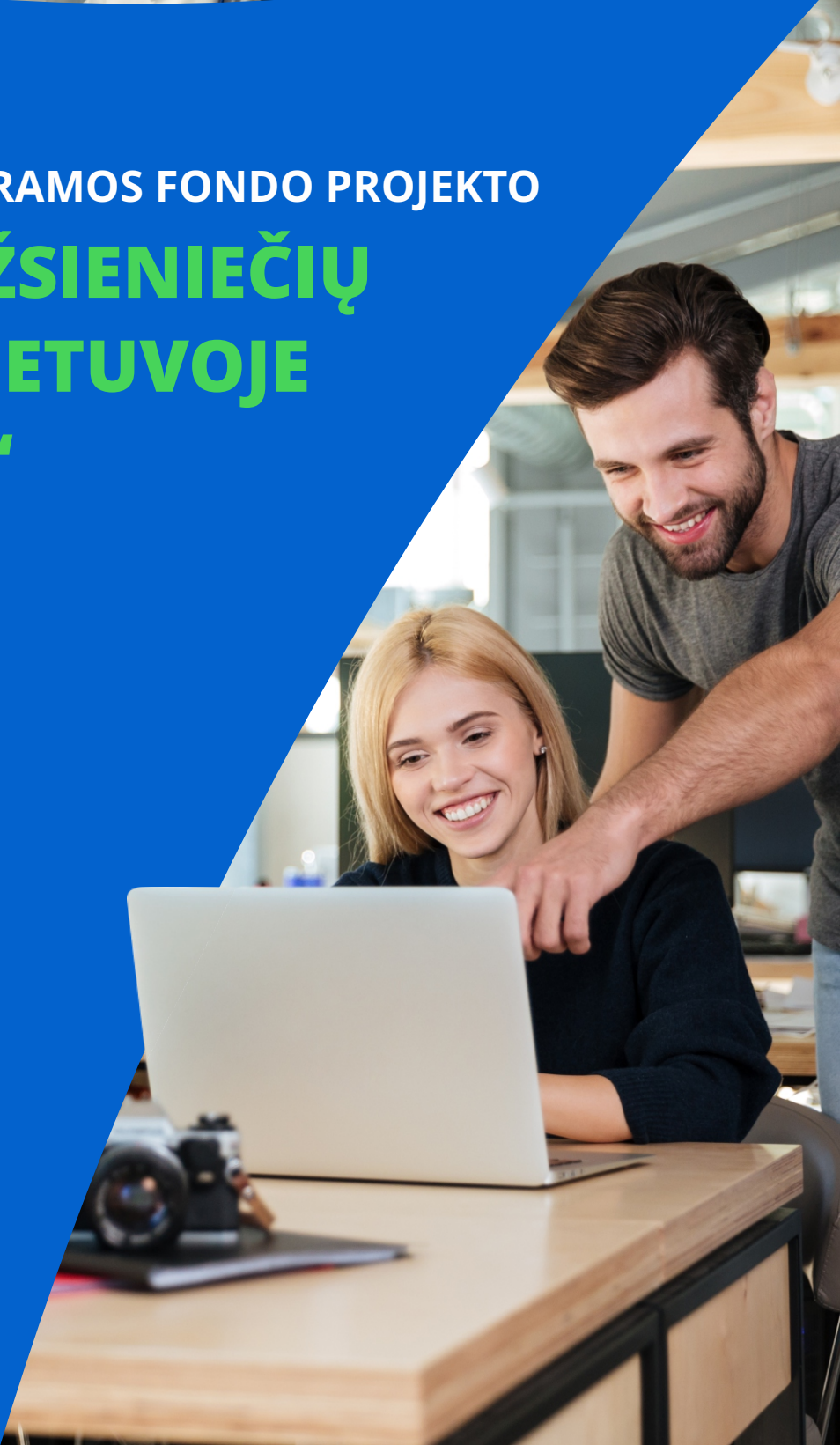

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDO PROJEKTO
**„UPinLT – UŽSIENIEČIŲ
PRAKTIKŲ LIETUVOJE
PROGRAMA“**

REZULTATAI

ŠVIETIMO
MAINŲ
PARAMOS
FONDAS

2025 m.

Ką mąno praktikantai?

Įvadas

Remiantis Nacionalinės švietimo agentūros duomenimis, 2024–2025 m. m. Lietuvoje aukštojo mokslo diplomo siekė daugiau nei 14 tūkst. užsienio piliečių. Kaip rodo ankstesnė patirtis, dauguma tokių studentų nebūna dirbę Lietuvoje ir dauguma baigę studijas išvyksta¹.

Viena iš iniciatyvų, kuria siekiama integruoti tarptautinius studentus į Lietuvos visuomenę, yra Švietimo mainų paramos fondo įgyvendintas „UPinLT – Užsieniečių praktikų Lietuvoje programa“ (toliau – „UpinLT“) projektas. Jo metu 275 užsienio studentams ir absolventams buvo suteiktos stipendijos, skirtos atlikti praktiką Lietuvoje veikiančiose įmonėse ir organizacijose.

Praktikų tikslas – ne tik padėti užsieniečiams įgyti naudingos profesinės patirties, bet ir sudaryti sąlygas geriau pažinti šalies kultūrą bei socialinę aplinką, pramokti lietuvių kalbos ir atrasti karjeros galimybių Lietuvoje.

„UPinLT“ projekte dalyvavo **275** studentai ir absolventai iš **39** šalių.

89 % praktikantų buvo studentai, **11 %** – absolventai.

Studentų praktikos trukmė **2–6** mėnesiai, darbo laikas – bent 20 val. per savaitę.

Absolventų praktikos trukmė **4–6** mėnesiai, darbo laiko – bent 30 val. per savaitę.

Stipendija per mėnesį – **650 eurų**.

Praktikai dalyvius priėmė **136** Lietuvos darbdaviai.

Į praktikas siuntė **10** Lietuvos universitetų:

- EUROPOS HUMANITARINIS UNIVERSITETAS
- ISM VADYBOS IR EKONOMIKOS UNIVERSITETAS
- KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
- LIETUVOS SPORTO UNIVERSITETAS
- LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
- MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
- VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA
- VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS (VILNIUS TECH)
- VILNIAUS UNIVERSITETAS
- VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

Apie „UPinLT“ praktikas

Apklausa

Rezultatų apibendrinimui naudojami projekto dalyvių apklausos duomenys. Švietimo mainų paramos fondas per „UPinLT“ projekto koordinatorius universitetuose išplatino apklausos anketą, kurią praktikantai turėjo užpildyti praktikos pabaigoje. Anketos pagrindas – adaptuota „Erasmus+“ aukštojo mokslo studentų praktikos mobilumą ataskaita (Europos Komisija, 2022 m.). Apklausa leido įvertinti šiuos praktikos rezultatus: dalyvių motyvaciją, pasitenkinimą, praktikos poveikį įvairioms dalyvių kompetencijoms ir požiūriui į darbą Lietuvoje, aukštosios mokyklos pagalbą praktikos metu ir paramą praktikos vietoje.

Preliminarūs apklausos rezultatai buvo pristatyti 2025 m. gegužės 16 d. „UPinLT“ baigiamajame renginyje. Šiame leidinyje pateikiami galutiniai apklausos rezultatai. Apklausoje dalyvavo 168 praktikos dalyviai iš 275, arba 61 % „UPinLT“ dalyvių. Apklausa vyko nuo 2024 m. balandžio 24 d. iki 2025 m. birželio 6 dienos.

Lūkesčiai

„UPinLT“ praktikantų paklausėme, kokie buvo jų pagrindiniai dalyvavimo projekte motyvai. Kadangi dauguma – studijuojantys arba neseniai studijas Lietuvoje pabaigę užsieniečiai, pagrindinis jų motyvas buvo įgyti įvairesnės mokymosi ir darbo patirties. Labai svarbu, kad dauguma dalyvių buvo motyvuoti įsitvirtinti Lietuvoje, nes kiti du pagal svarbą praktikos motyvai buvo susiję su geresne integracija visuomenėje (praktikantai norėjo Lietuvoje užmegzti daugiau pažinčių ir padidinti savo galimybes įsidarbinti Lietuvoje).

Kokie buvo pagrindiniai „UPinLT“ praktikos dalyvių motyvai?

80 % apklaustų dalyvių norėjo įgyti įvairesnės mokymosi ir darbo patirties.

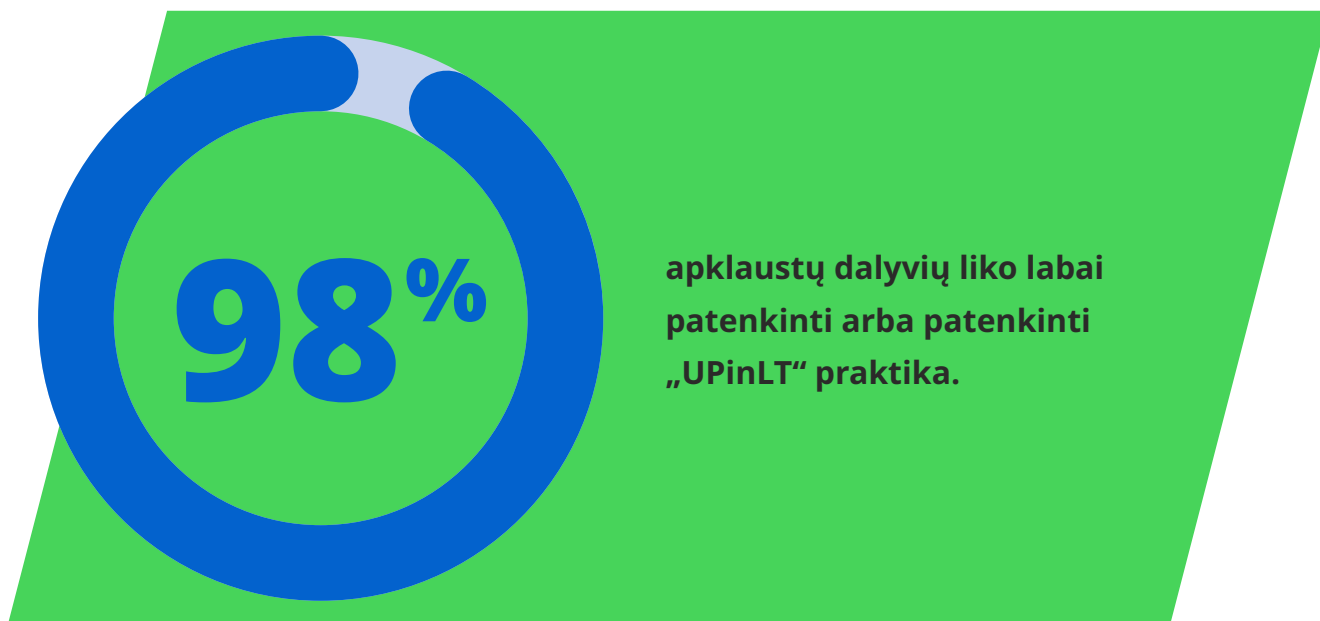
77 % – norėjo Lietuvoje užmegzti daugiau asmeninių ir profesinių pažinčių.

74 % – norėjo padidinti savo galimybes įsidarbinti Lietuvoje.

Apklausa rodo, kad pakankamai svarbūs buvo ir finansiniai motyvai. Praktikos laikotarpis buvo apmokamas, todėl 48 % dalyvių nurodė, kad pagrindinis praktikos motyvas buvo galimybė užsidirbti gyvenant Lietuvoje, o 38 % – galimybė įsidarbinti praktikos vietoje.

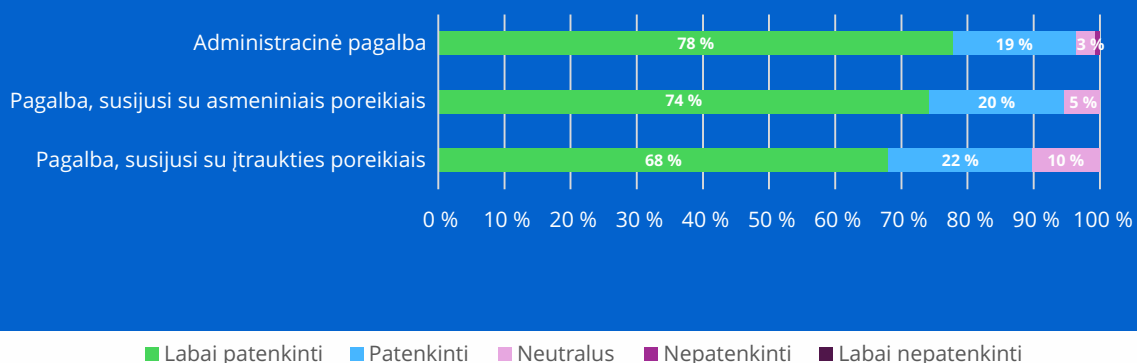
Mokamos stipendijos leido susikonzentruoti į savo profesinį tobulėjimą. Kaip sako studentė vardu Neda: „Norėčiau, kad šis projektas būtų nuo pirmųjų studijų metų, nes tai puiki galimybė mokytis ir užsidirbti bei sumažinti spaudimą ieškotis nereikšmingų darbų“.

Pasitenkinimas

Remiantis apklausa, daugumos dalyvių lūkesčius praktika atitiko, nes 81 % praktikantų buvo labai patenkinti, o 17 % – patenkinti (likusieji 2 % neutralūs arba nepatenkinti). Užduotys praktikos vietoje pilnai atitiko daugumos dalyvių (83 %) studijų turinį, tačiau didžiausią poveikį pasitenkinimui turėjo ne praktikos turinys, o pagalba praktikos metu, kurią teikė universitetai ir darbdaviai.

Kaip „UPinLT“ dalyviai vertina universiteto pagalbą praktikos metu?

Dauguma praktikantų (90–97 %) buvo patenkinti aukštosios mokyklos pagalba. Universitetai savo tarptautinius studentus ir absolventus informavo apie projektą ir atrinko dalyvius.

92 % dalyvių mano, kad atranka aukštojoje mokykloje buvo skaidri. Taip pat universitetų atstovai konsultavo dalyvius pasirenkant praktikos vietą, teikė administracinę pagalbą. Kaip pasakoja vienas „UPinLT“ dalyvis: „Kreipiausi į vieną įmonę, o po pokalbio universitetas man pranešė, kad nesu atrinktas, tačiau išsiuntė CV kitoms įmonėms, kad surastų man vietą praktikai. Labai tai vertinu, nes atlikau nuostabią praktiką“.

Universitetai taip pat atliko svarbų vaidmenį teikiant pagalbą, susijusią su užsieniečių įtraukties poreikiais. „Ši programa sustiprino mane emociškai, nes jaučiausi vieniša ir prislėgta, ši galimybė padėjo susitvarkyti su savo emocine savijauta“, – pasakoja „UPinLT“ dalyvė.

Be to, projektas buvo svarbi įtraukties priemonė ne tik individualiems dalyviams. Apklausa rodo, kad projekto įgyvendinimas teigiamai paveikė ir platesnę tarptautinių studentų bendruomenę, nes padėjo juos informuoti apie tai, kad užsieniečiai yra laukiami Lietuvos darbo rinkoje.

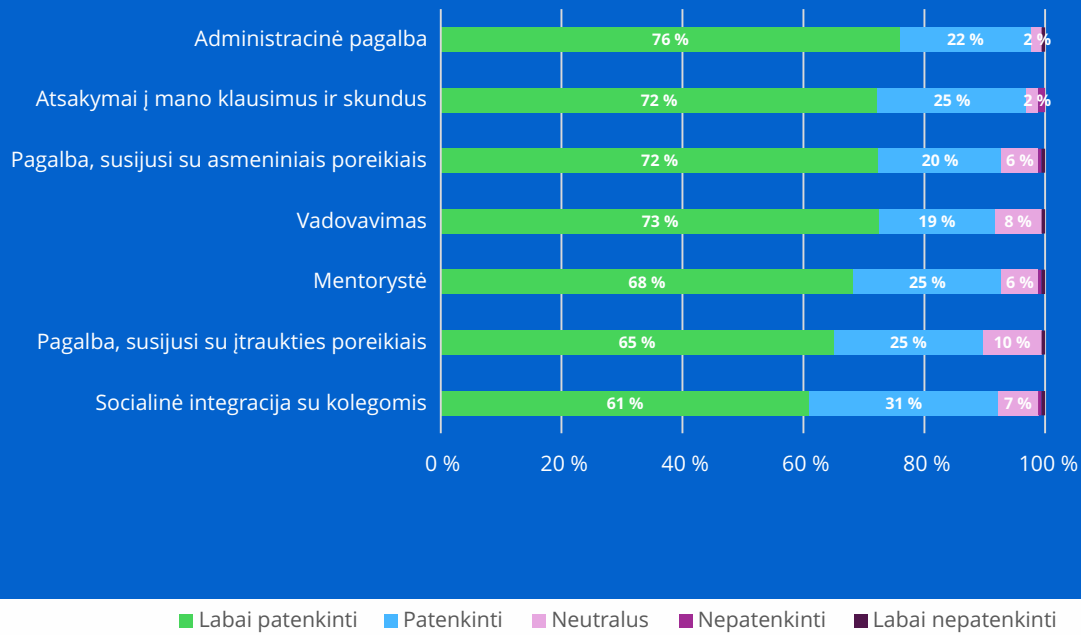
„Ačiū už suteiktą galimybę! Tai man labai padėjo. Tai didelis tarptautinių studentų palaikymas.“

„Igjiau nuostabios patirties ir norėčiau paskatinti visus tarptautinius studentus dalyvauti šioje stažuotėje!“

„Prašau padidinti studentų [gaunančių stipendijas] skaičių ir pridėti dar 3 [praktikos] mėnesius, kurie bus naudingi daugeliui tarptautinių studentų, tokių kaip aš. Labai ačiū už šią galimybę.“

„UPinLT“ dalyviai

Kaip „UPinLT“ dalyviai vertina darbdavio pagalbą praktikos metu?

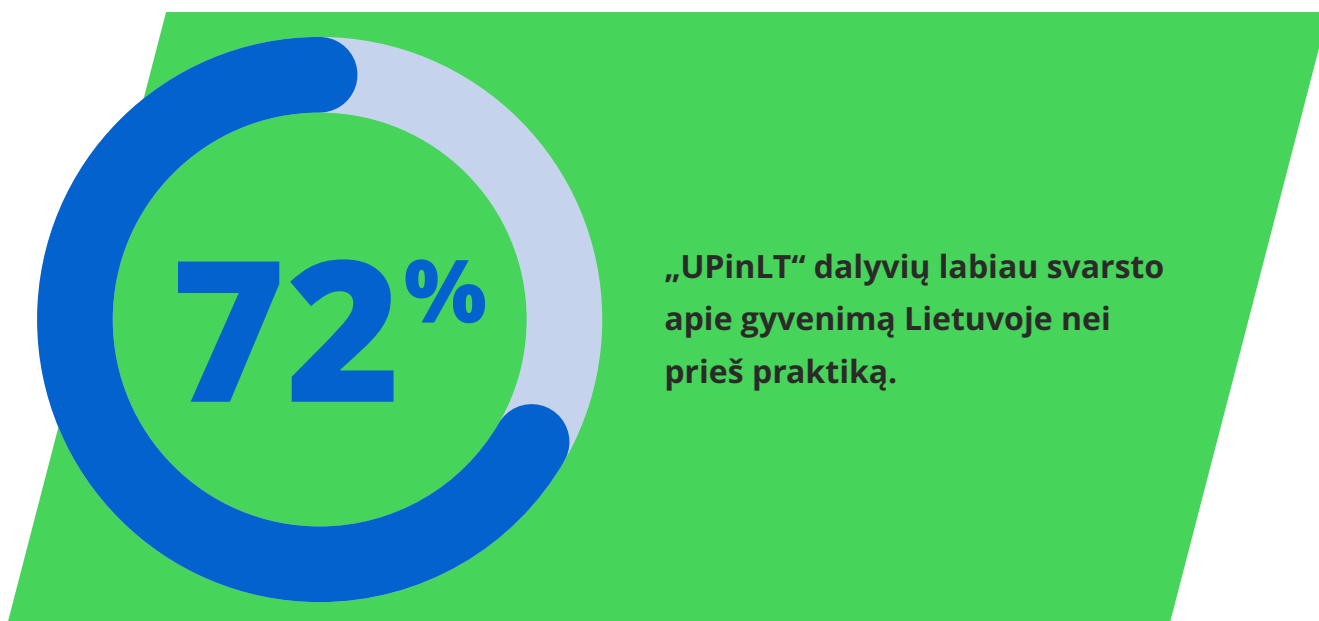
Dalyvių pasitenkinimui svarbiausią reikšmę turėjo darbdaviai. Net 85 % apklaustų dalyvių teigia, kad norėtų įsidarbinti praktikos vietoje, jei atsirastų galimybė. Galima išskirti tris veiksnius, kurie nulėmė tokį palankų darbdavių vertinimą.

Pirma, vadovavimas praktikos metu, kuriam būdingas ne tik su profesija susijęs mokymas ir užduočių skyrimas, tačiau ir pagalba, susijusi su asmeniniais poreikiais. Kaip teigia praktikantė Nastassia: „Stažuotės metu visada jaučiau, kad esu rūpestingai vedama, vadovai [...] visada buvo pasiruošę padėti ne tik su pačia praktika susijusiais klausimais, bet ir naudingais patarimais kaip užsieniečiai, kad būtų lengviau orientuotis Lietuvos sistemoje, palaikė mano iniciatyvas ir suteikė reikiamą pagalbą, rekomendacijas, medžiagą, padėjo pagilinti turimus įgūdžius ir įgyti naujos patirties“.

Antra, mentorystė ir nuolatinis artimo ryšio palaikymas praktikos vietoje. Dalyvis vardu Tammim sako: „Ypač dėkoju savo mentoriumi [...], kurio nuolatinė parama ir patarimai buvo neįkainojami. Jis nuolat padėdavo, kai tik susidurdavau su iššūkiais, kiekvieną pirmadienį rengė susitikimus, kad apžvelgtų mano pažangą ir pasiūlytų pagalbą. Jo atsidavimas neapsiriboja darbo užduotimis, jis skiria laiko pasiteirauti ir apie mano gerovę“.

Ir trečia, svarbus bendradarbių priėmimas. Praktikantė Gulshan pasakoja, kad kolegės paprašė pristatyti jiems savo šalį, nes ji buvo vienintelė užsienietė komandoje. „Be to, jie norėjo, kad susirasčiau azerbaidžaniečių restoraną ir eičiau kartu. Mes jau užsirezervavome savo kalendorius. Apskritai esu labai patenkinta, mano skyriaus žmonės tokie malonūs“, – sako ji. Taigi šis ir kitų praktikantų komentarai rodo, kokį stiprų poveikį praktika turėjo sukuriant papildomus ryšius tarp užsieniečių ir darbdavių.

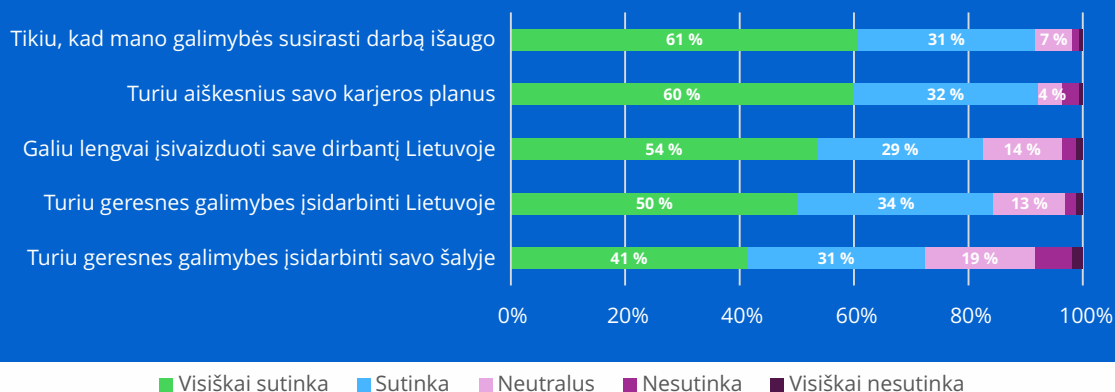
Integracija

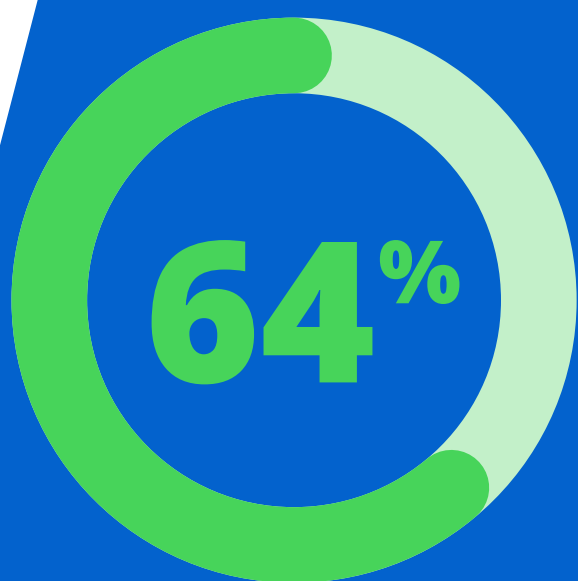
Reikšmingas projekto rezultatas yra pagerėjusios užsieniečių nuostatos, susijusios su darbu ir gyvenimu Lietuvoje. Dauguma dalyvių (72 %) teigia, kad po praktikos labiau svarsto apie gyvenimą Lietuvoje.

Kaip įvyksta Lietuvos „persvarstymas“ gerai iliustruoja praktikanto, vardu Ghenva, patirtis: „Jaučiu, kad tarptautiniai studentai neturi tokių pačių galimybių kaip lietuviai. Suprantu, kad lietuviai yra darbštūs, geriau moka kalbą, tačiau kai kurie tarptautiniai studentai, jei tik turės galimybę, pasirodys darbštūs ir norintys mokytis. Man suteikto mentoriaus nebuvo šalia [...], tačiau visi kiti skyriaus gydytojai labai palaikė, padrąsino ir įtraukė. Pamatę, kad turiu potencialo, jie pradėjo duoti man daugiau darbo, nekreipdami dėmesio į tai, kad esu tarptautinis studentas. Apskritai tai buvo nuostabi patirtis su visais gydytojais, su kuriais dirbau. Daug išmokau, daug augau, o mano lietuvių kalba taip pat pagerėjo. Dabar galiu pasakyti, kad iš tikrųjų svarstau likti Lietuvoje“.

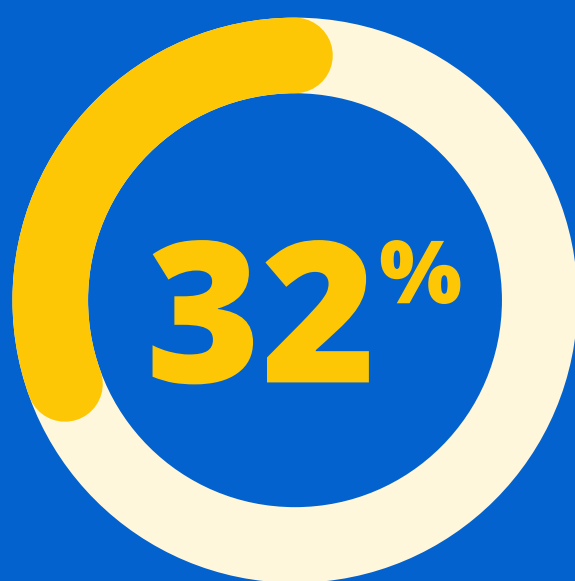
Kaip „UPinLT“ praktika pakeitė dalyvių nuostatas, susijusias su darbu ir gyvenimu Lietuvoje?

Remiantis apklausa, dauguma projekto dalyvių įgijo daugiau pasitikėjimo savimi ir Lietuvos darbo rinka. Pavyzdžiui, 83 % apklaustų praktikantų mano, kad jie dabar turi geresnes galimybes įsidarbinti Lietuvoje. Kaip rodo 2023 m. atliktas tyrimas, svarbiausias užsienio studentų įsidarbinimo Lietuvoje barjeras yra lietuvių kalba². Nors tik 11 % „UPinLT“ dalyvių pagrindinė praktikos kalba buvo lietuvių (77 % – anglų), dauguma patobulino lietuvių kalbos įgūdžius. Dalis praktikantų tapo labiau motyvuoti mokytis lietuvių kalbos, kai kurie gavo lietuvių kalbos kursus iš darbdavių, o kai kurie įsidrąsino pradėti kalbėti lietuviškai: „Praktikantai, nesidrovėkite, stenkitės kuo daugiau kalbėti lietuvių, o ne anglų kalba, net jei iš dalies neteisingai. Jiems [lietuviams] tai labai patinka“, – teigia viena praktikantė.

„UPinLT“ dalyvių praktikos metu patobulino lietuvių kalbos įgūdžius.

gavo darbo pasiūlymą praktikos vietoje.

Svarbu paminėti, kad dalis praktikantų ieškodami praktikos vietos susidūrė su iššūkiais. „Teko pačiam ieškoti įmonės pagal sąrašą organizacijų, siūlančių anglakalbę praktiką, tačiau dalis atsisakė arba teigė, kad ši informacija yra pasenusi ir pas juos nėra vietos. Todėl buvo šiek tiek neįdomu“, – sako vienas praktikantas. Kiti patyrė sunkumų darbo vietoje, nes, anot vieno dalyvio, „daugeliui studentų [atlikti praktiką] gali būti labai sunku nemokant lietuviškai“.

Nepaisant šių sunkumų, beveik trečdaliui praktikantų darbdaviai pasiūlė darbo vietą. Kaip sako viena užsienio studentė, sėkmingai įsidarbinusi praktikos vietoje: „Didžiuojuosi, kad esu šio projekto dalis, šių puikių perspektyvų, puikios bendruomenės dalis. Tai nepamirštama savęs kūrimo patirtis“.

²ŠMPF / UAB „SeeNext“, Užsienio studentų, atvykusių studijuoti į Lietuvą, ekonominės naudos tyrimo ataskaita, 2023

Apibendrinimas

Projektas „UPinLT“ pritraukė motyvuotus užsieniečius, kurie norėjo įgyti profesinės patirties ir įsitvirtinti Lietuvoje. Jie patobulino ne tik su savo specialybe susijusias praktines žinias, tačiau geriau išmoko lietuvių kalbą ir pažino vietinius darbdavius. Trečdalis praktikantų gavo konkrečius darbo pasiūlymus.

Projekto metu išaugo dalyvių pasitikėjimas savo karjeros galimybėmis Lietuvoje, taip pat pagerėjo nuostatos, susijusios su gyvenimu Lietuvoje. Dauguma dalyvių liko labai patenkinti šia patirtimi, o tam daugiausiai įtakos turėjo užmegzti draugiški ryšiai su praktikos vadovais, mentorais ir kitais bendradarbiais. Tikime, kad būtent šie ryšiai labiausiai padidina užsienio studentų tikimybę likti Lietuvoje.

Ačiū projektą įgyvendinusiems universitetams už jų indėlį skatinant tarptautinių studentų integraciją Lietuvoje. Taip pat ačiū darbdaviams, kurie sumažino barjerus, su kuriais susiduria tarptautiniai studentai Lietuvoje.

Projektą inicijavo

Projektą vykdė

Projektą finansavo

